

La URV, l'impacte de les titulacions de grau al Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre i el Penedès.

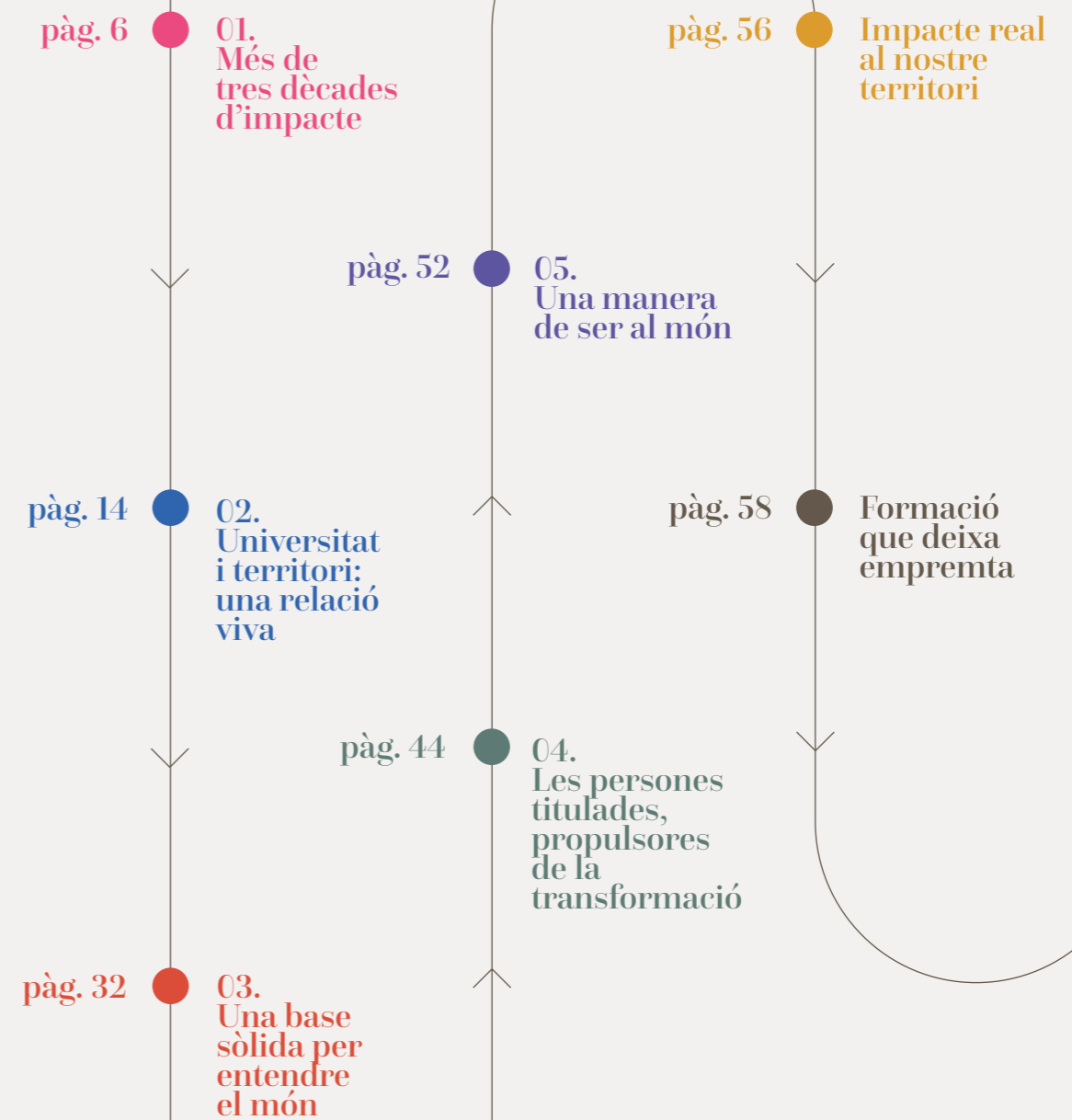
Impacte de les titulacions de grau
de la Universitat Rovira i Virgili
al Camp de Tarragona,
les Terres de l'Ebre i el Penedès.

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

La URV, lligam del territori

Impacte de les titulacions de grau
de la Universitat Rovira i Virgili
al Camp de Tarragona,
les Terres de l'Ebre i el Penedès.

Quan el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre expliquen la seva història recent, hi ha un fil que travessa totes les veus:

la voluntat d'un territori de ser més que paisatge, més que indústria, més que memòria. Aquest fil és la Universitat Rovira i Virgili, que ha proveït el territori dels instruments per llegir els seus reptes, interpretar-los i transformar-los.

La URV va néixer en un moment en què el sud de Catalunya reclamava una veu pròpia, entre vinyes que buscaven reinventar-se, comarques que volien retenir els seus joves, ports que emergien com a cruïlles, centres de salut que aspiraven a ser referents, empreses que necessitaven coneixement i pobles que buscaven futur.

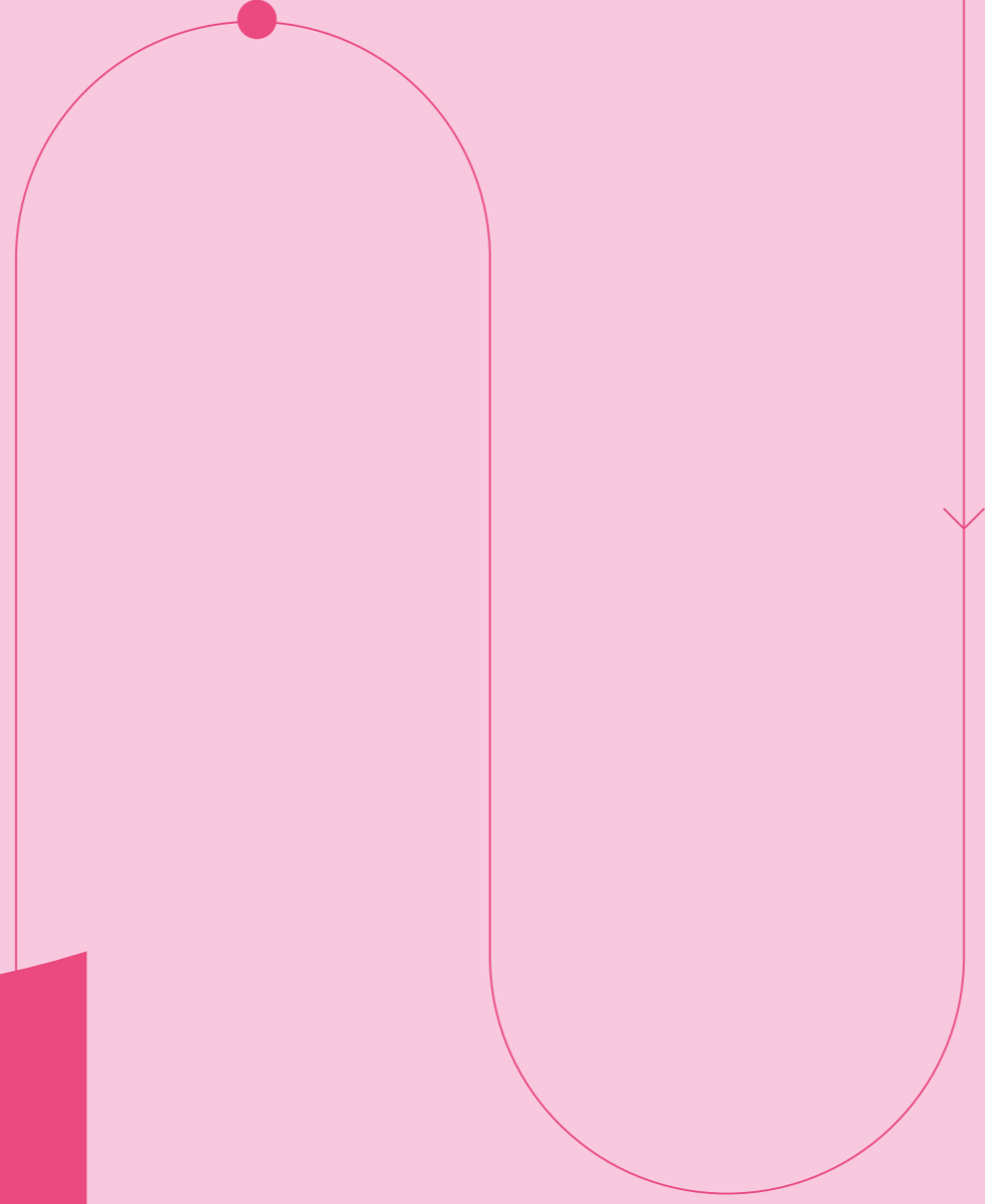
D'aquí ve la necessitat que fos alhora una universitat generalista i una universitat politècnica. És, de fet, la universitat més integral de Catalunya, amb docència i recerca en totes les branques de coneixement (arquitectura i enginyeries; arts i humanitats; ciències; ciències de la salut, i ciències socials i jurídiques). Un referent en aquells àmbits que el territori ha necessitat per desenvolupar-se.

Els 25 estudis que hi havia els dos primers cursos de vida de la Universitat han anat ampliant-se, s'han estès geogràficament i han afegit la possibilitat de cursar dos estudis alhora a través d'un doble grau. Actualment la URV i els centres adscrits ofereixen 44 estudis de grau, que es tradueixen en 55 graus i 12 dobles graus diferents tenint en compte les ubicacions i les llengües d'impartició. Aquesta proposta respon a les necessitats del teixit productiu i als canvis socials.

La URV ofereix 55 graus i 12 dobles graus diferents que abasten tots els àmbits de coneixement.

La URV és, doncs, impulsora de generació de coneixement. Però també d'innovació, desenvolupament econòmic, cultural i de benestar, i ha estat necessària per ajudar a vertebrar el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre aquestes darreres quatre dècades. Però és molt més que això.

OH

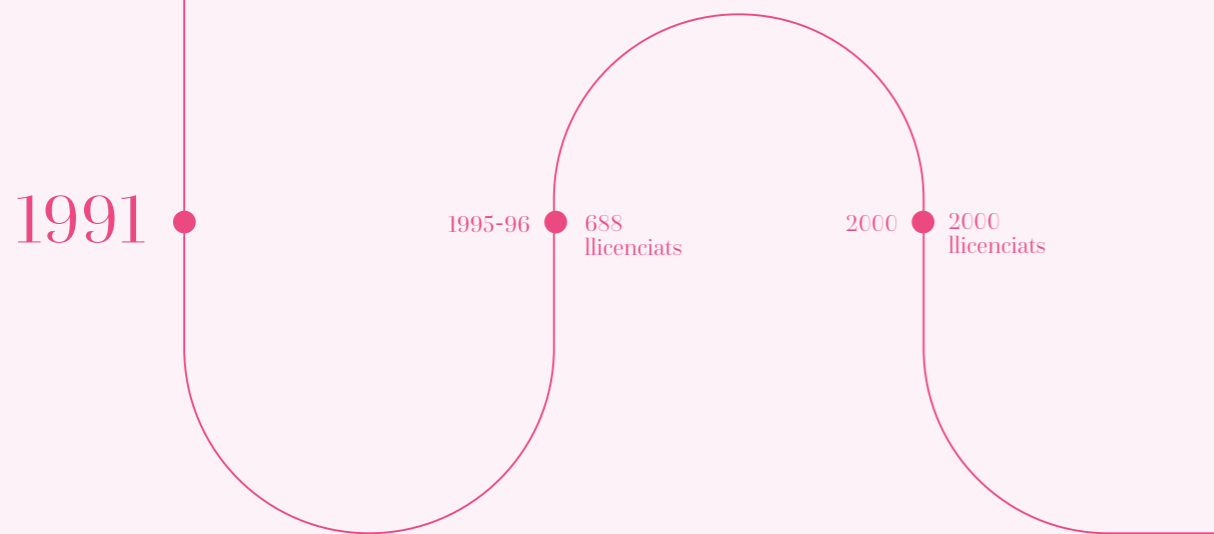

**Més de
tres dècaodes
d'impacte**

La història de la URV és la de totes i cadascuna de les persones que s'hi han titulat des del curs 1991-92.

56.764 persones s'han titulat a la URV des que es va crear.

Les persones que s'hi van llicenciar al curs 1995-96 en van ser 688; 1.230 el curs següent; fins que a partir de l'any 2000 s'hi graduen cada any uns 2.000 estudiants. A totes aquestes persones la Universitat els ha proporcionat les habilitats que donen valor a allò en què aquest territori ha esdevingut referent.

La de la URV és també la història d'una universitat que exerceix de motor social, perquè ha facilitat l'accés als estudis superiors a la primera generació de milers de famílies. Des del curs 2007-8 que es documenta el nivell d'estudis dels progenitors de l'estudiantat. En aquell moment, la imatge era molt clara: set de cada deu titulats eren fills de pare i mare sense estudis superiors. Progressivament, l'accés a la Universitat s'ha estès i en aquest moment el 40% de les persones titulades el curs 2024-25 ja són fills d'universitaris (almenys un dels dos progenitors).

El 60% de les persones titulades actualment són la primera generació d'universitaris.

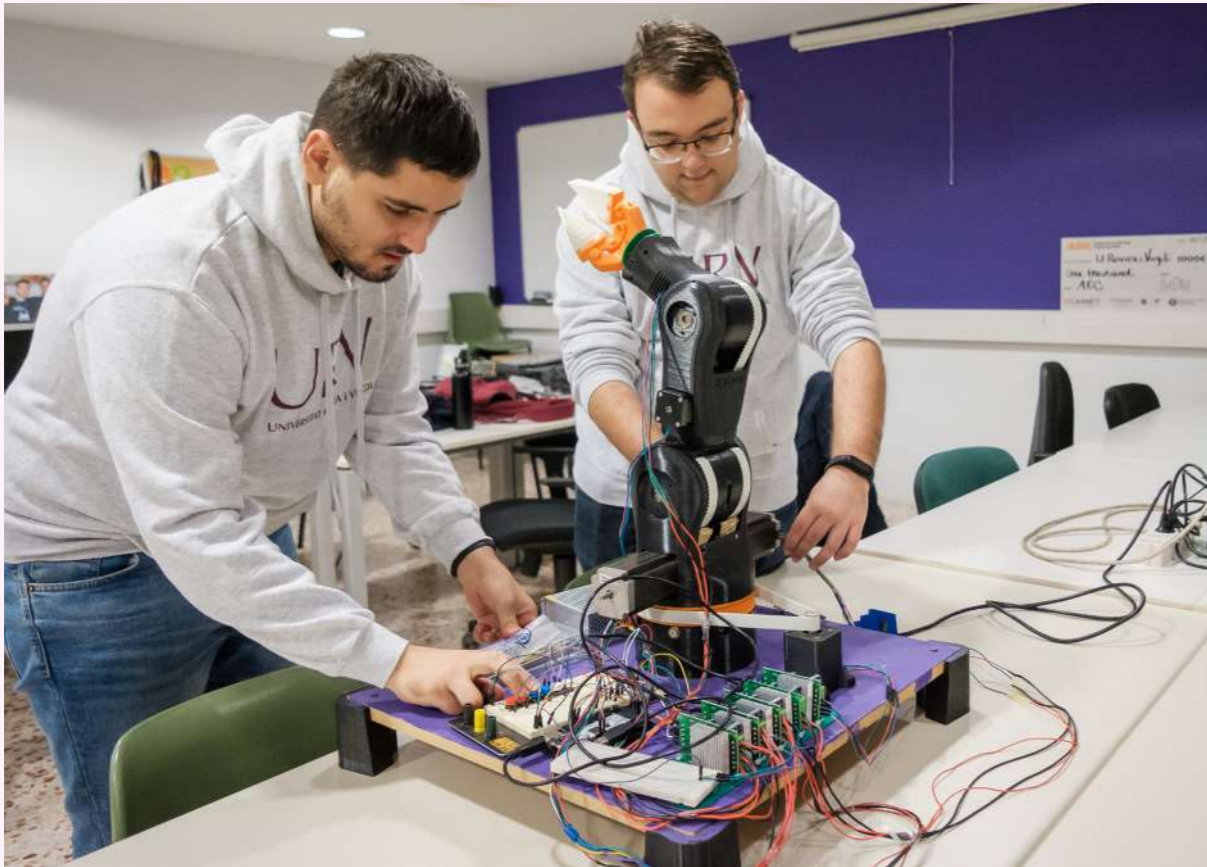
Ylenia Capodiferro,

Graduada l'any 2016 en Gestió en Turisme i Hoteleria, pertany a la primera generació familiar que ha estudiat a la universitat:

Com molts dels meus amics, soc de la primera generació de la família que he anat a la universitat perquè se'ns va inculcar molt que la universitat era el futur i era necessari per accedir a millors llocs de feina.

Les dades donen la raó als pares d'aquesta titulada per la URV: si bé el 87% d'estudiants ja tenen experiència laboral abans de graduar-se, és després d'haver obtingut la titulació que es produeix una millora significativa en la qualitat dels contractes perquè augmenten els que són indefinits i de jornada completa, a més d'aquells que corresponen a una ocupació més qualificada. Així ho conclou el darrer informe elaborat per l'Observatori de l'Ocupació de la URV (l'Informe d'ocupabilitat 2024), que analitza la qualitat de la contractació, la retenció i mobilitat del talent, i la relació amb les empreses.

El **62,97%** dels contractes de les persones graduades a la URV tenen un **emplaçament físic a la demarcació de Tarragona.**

Així doncs, un dels impactes més importants de la Universitat a la zona és l'increment de la proporció de persones amb titulació universitària, la qual cosa repercuteix al seu torn en la configuració social, cultural, econòmica i demogràfica del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre. L'any 2020, el 35,9% de la població de la demarcació de Tarragona entre 25 i 64 anys havien cursat ensenyaments d'educació superior. Al seu torn, les empreses ubicades al sud de Catalunya poden accedir al talent amb més facilitat, com constata l'Informe d'ocupabilitat.

La URV té una particularitat que la diferencia de totes les altres universitats i que la converteix en una universitat integral. Els estudis oferts cobreixen totes les branques de coneixement: arts i humanitats, ciències, ciències socials i jurídiques, ciències de la salut i enginyeria i arquitectura. **Aquest fet té un impacte social i demogràfic de manera directa, perquè l'alumnat de secundària té totes les opcions prop de casa. I, consegüentment, té un impacte econòmic sobre el benestar de les persones i fins i tot en el nivell cultural, perquè el territori té la possibilitat de retenir un espectre ampli de talent.**

Laia Masip,

que és de Cabacés i va graduar-se l'any 2024 del doble grau en Enginyeria Biomèdica i Enginyeria en Telecomunicacions, tenia molt clara l'aposta, tant a l'hora d'escollir el centre d'estudis com la feina:

*Si tothom marxa,
el talent format aquí
no es reinverteix en
el benestar dels avis,
pares, fills, nets...*

Per a Masip, la URV va ser la primera opció. Com també ho va ser per a 2.765 alumnes del territori que van fer la preinscripció universitària el curs 2024-25, pràcticament el 60% del total.

La meitat de l'alumnat de secundària del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre que es matriculen per primera vegada als graus del sistema universitari de Catalunya ho fan a la URV. Al curs 2023-24, van ser el 50,83% dels 4.627 estudiants de secundària del territori, un punt per sobre dels quatre anys anteriors.

01. Més de tres dècades d'impacte

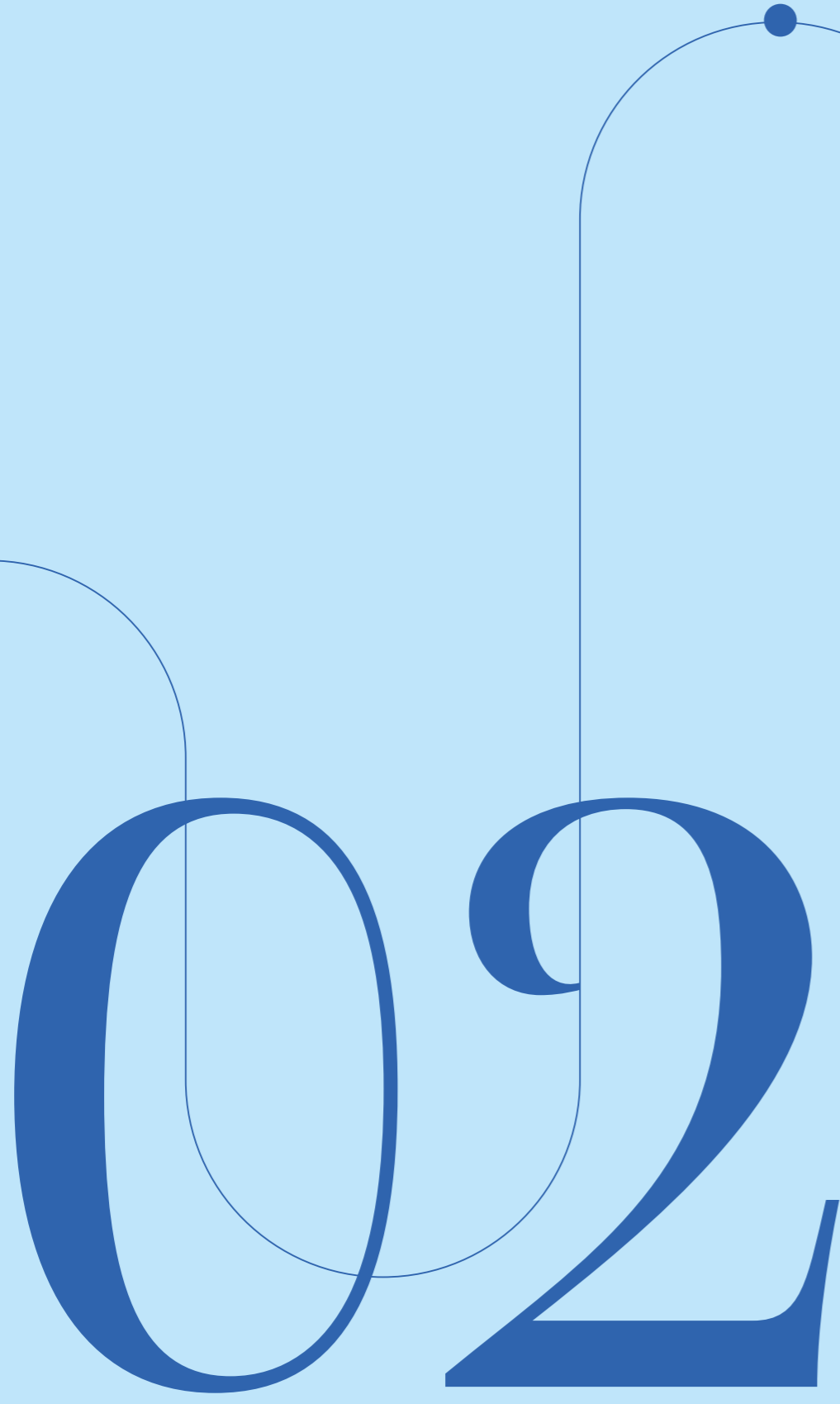
El 59,86% dels 4.619 alumnes del territori que van fer la preinscripció universitària als graus al curs 2024-25 van triar la URV com a primera opció.

El paper de la URV com a motor de l'ascensor social i responsable de l'ampliació del nivell formatiu de les persones que viuen a la demarcació de Tarragona es pot observar a partir d'una dada que dona idea de la situació social i econòmica de partida de l'estudiantat que accedeix a la URV: el 28% d'estudiants perceben la beca de caràcter general del Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports. L'ajut cobreix com a mínim la matrícula, però també altres quanties, en funció de la renda i del patrimoni familiar, a més dels requisits acadèmics, com ara superar el 65,80% o 90% dels crèdits, segons la branca de coneixement.

La URV és la universitat pública catalana amb un percentatge més alt d'estudiants que reben aquesta beca, la més important de les que s'atorguen, i també la que té el percentatge més elevat d'estudiants amb algun tipus de beca i/o ajut.

El 46% d'estudiants de la URV reben algun tipus de beca i/o ajut, el percentatge més elevat entre les universitats catalanes.

Si no fos així, una demarcació amb una universitat investigadora i integral, que afavoreix l'equitat d'accés a l'educació superior, com serien el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre? L'estructura social i demogràfica seria similar? I el sector productiu s'hauria desenvolupat de la mateixa manera? L'àmbit cultural seria com és ara?

ON

Universitat i
territori:

una
relació viva

La creació de la URV i el nivell d'implantació al territori al llarg dels anys s'entrecruen amb una sèrie de fets que s'han vist modulats per l'acció de la Universitat, la generació de coneixement i de talent al voltant de qüestions en què la Universitat i el sud de Catalunya han esdevingut referents.

Un repàs dels esdeveniments més importants de la història i el desenvolupament territorial dels darrers trenta anys pot ajudar a fer-se una idea de la influència de les diferents generacions de persones titulades al sud de Catalunya.

N'és un exemple ben clar la revolució del vi al Priorat a finals de la dècada de 1980 i la revalorització a mitjan dècada de 1990 amb el reconeixement internacional de la DOQ Priorat, l'eclosió de l'enoturisme la dècada de 2000 a la Terra Alta amb la posada en valor de la garnatxa, i l'emergència de les DO Tarragona, Montsant i Conca de Barberà.

Cap d'aquests moments poden desvincular-se de la creació de la primera Facultat d'Enologia a l'Estat espanyol, d'on surten les primeres promocions d'enòlegs i enòlogues que van canviar la manera d'entendre el món del vi i de fer-ho també en el cas de les denominacions Penedès, Costers del Segre, Empordà, Pla de Bages i Alella.

Sandra Doix,
enòloga i viticultora, així ho afirma.

La URV ha estat el punt d'unió de les DO catalanes.

Prové d'una llarga saga viticultora de Poboleda (Priorat), però el seu pas per la Facultat d'Enologia en els primers anys de la dècada de 2000 li va permetre canviar l'enfocament que tenia sobre la producció i la comercialització del vi. **"Els projectes han de tenir ànima i cada celler ha de buscar la seva identitat"**, explica. Per a ella va ser determinant tenir accés al celler experimental Mas dels Frares per endinsar-se en terrenys desconeguts, com ara la producció d'escumosos, l'oportunitat de fer pràctiques a Califòrnia (Estats Units), on **"vaig descobrir la importància del màrqueting del vi per a la comercialització"**, i les sortides de camp per conèixer maneres diferents de fer vi.

La nostra feina permet mantenir un patrimoni que és viu.

Si la feina dels enòlegs i enòlogues preserva el paisatge, la dels historiadors i historiadores permet conèixer i conservar el patrimoni, una feina especialment rellevant en una regió com el sud de Catalunya. L'inici de la URV va coincidir precisament amb els treballs de preparació de la candidatura del conjunt arqueològic de Tàrraco per ser patrimoni mundial de la humanitat de la UNESCO, un reconeixement que va arribar l'any 2004.

Patricia Terrado,

que va seguir els **estudis d'Història fins a doctorar-se en Arqueologia Clàssica a la URV**, on actualment és professora, explica que el reconeixement de la UNESCO ha comportat la implicació de tots els agents locals per protegir el patrimoni, situar-lo en el mapa turístic i atreure estudiants i doctorands i doctorandes d'arreu.

A la història i el patrimoni romans els faltaria un puntal de recerca, si no existís la URV.

En paral·lel, aquells primers anys s'inicia el moviment per recuperar la memòria de la batalla de l'Ebre, que temps després va materialitzar-se en la creació dels centres d'interpretació, espais històrics i memorials. **La URV ha tingut un paper rellevant en l'estudi de la paleoecologia i l'evolució humana amb fites com la descoberta de l'Homo antecessor l'any 1994 i les restes d'homínid més antigues d'Europa els anys 2007 i 2022, amb equips encapçalats pel professor Eudald Carbonell.** I al mateix temps, s'han anat ampliant les excavacions per conèixer el passat iber. En tots els casos, el professorat del Departament d'Història i Història de l'Art de la URV ha contribuït i contribueix a la generació de coneixement d'aquests períodes que han marcat la història.

En l'àmbit cultural, és rellevant la creació dels estudis de Comunicació i la manera com han reconfigurat el panorama comunicatiu i cultural. **La URV ha format periodistes que ara integren l'ecosistema de mitjans de comunicació, les persones que han professionalitzat els departaments de comunicació i màrqueting d'empreses i institucions, les que creen el nou patrimoni audiovisual i les que han impulsat iniciatives culturals, la suma de les quals configura una oferta arrelada i diferent a la resta del país.** L'estudiantat de la URV és una peça clau de l'engrenatge de productores i festivals del territori, que promouen la nova creació i el talent emergent de l'audiovisual.

He trobat nous públics per a la dansa a través de l'audiovisual.

Marta Arjona,

que va cursar el grau en Comunicació Audiovisual, el grau en Periodisme i el màster universitari en Comunicació Estratègica, combina els projectes de gestió i assessoria en comunicació amb una productora audiovisual i fotogràfica especialitzada en dansa i arts escèniques. Es tracta d'una idea que va sorgir del seu treball de fi de grau i que uneix les seves dues passions, la dansa i la comunicació.

Arjona ha guanyat diversos premis internacionals amb documentals que fan reviure i perviure la història oblidada de la primera dona pilot de l'Estat i la història d'un ofici en extinció, la de cadiraire, totes dues lligades a Valls. I és que les humanitats, en totes les dimensions que es poden estudiar a la Facultat de Lletres, són indispensables per comprendre alhora el territori i el món, per llegir en profunditat allò que no sempre és visible: les històries silenciades, el ressò del passat en el present, les evolucions de la llengua i els símbols que cohesionen comunitats diverses.

En aquest sentit, **la Universitat ha contribuït a posar en valor el fet casteller**, declarat patrimoni cultural immaterial de la humanitat per la UNESCO l'any 2010, amb la creació d'una càtedra per estudiar-lo.

Les persones que s'han titulat a la URV han contribuït a dibuixar el nou panorama cultural. **Leandre Romeu**, que **va estudiar Administració i Direcció d'Empreses i es dedica a la gestió pública**, és alhora un d'aquests **precursors**. L'ampliació dels seus interessos va fer que s'arribés a involucrar en l'associació Conca 5.1, que és al darrere de moltes de les activitats culturals i d'enoturisme que apleguen públic d'arreu a la comarca de la Conca de Barberà. Com ell, molts altres han impulsat iniciatives en diversos punts del territori tarragoní i ebrenc que tenen en comú **"l'arrelament i la qualitat"**, explica. Qui programa ho fa des d'un concepte del sud molt propi, i contribueix a construir una proposta cultural local d'abast nacional.

Leandre Romeu,

Administració i Direcció d'Empreses:

*Els qui programem
ho fem pensant que
el lloc on programem
és el centre de tot.*

La cultura és l'expressió de la manera com una societat entén el món i s'hi relaciona, però per comprendre les societats en la forma de viure, pensar i organitzar-se cal l'antropologia. La URV és referent a l'Estat en la recerca en antropologia, amb el professor **Joan Prat com un dels pioners de l'antropologia moderna**. Aquesta disciplina ha aportat coneixements i ha educat la mirada de l'estudiantat a l'hora de trobar solucions basades en les necessitats de les comunitats i, per tant, de millorar les polítiques i serveis públics.

En aquesta millora dels serveis públics i del benestar dels habitants del sud de Catalunya hi tenen un paper fonamental molts altres àmbits de coneixement presents a la URV.

L'existència de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut ha permès, per exemple, que pugui haver-hi un augment de l'accés a l'atenció sanitària a les comarques de Tarragona. **Fernando Guerrico**, de la **primera promoció de Fisioteràpia**, va ser el primer fisioterapeuta de l'Institut Pere Mata i va impulsar el servei de rehabilitació en un moment de transformació total de l'atenció a la salut mental. L'any 1990 es va aprovar la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya, i el 1999, el decret de creació de la xarxa de centres, serveis i establiments de salut mental d'utilització pública. Calia desinstitucionalitzar una part important de les persones ingressades perquè fossin ateses de manera interdisciplinària, amb la participació d'altres serveis sanitaris i recursos socials i educatius.

Guerrico explica que quan ell va començar hi havia una **"massificació"** als centres d'ingrés de pacients: **"Vaig viure el procés de tancament de molts llits i moltes unitats per poder atendre el màxim d'usuaris en la xarxa externa, i es van anar creant centres de salut mental d'adults i d'infants, serveis de rehabilitació comunitària i hospitals de dia. A l'hospital ara atenem el que seria l'equivalent a les urgències a la unitat de rehabilitació hospitalària, els pacients subaguts"**.

*Vam haver de redefinir
l'estructura hospitalària,
des de la gestió dels espais
i el material fins al personal.
El canvi en trenta anys
ha estat de la nit al dia.*

Fernando Guerrico,
primera promoció
de Fisioteràpia:

Més endavant, al principi de la dècada de 2010, es van obrir unitats hospitalàries especialitzades, com oncologia i neurologia a Tarragona, cirurgia cardíaca a Reus, i diàlisi i cardiologia avançada a Tortosa, uns serveis que fins llavors només es trobaven a Barcelona o en un centre de referència del territori.

Marc Vallvé,

coordinador de la Unitat de Tiroides a l'Hospital Joan XXIII de Tarragona i professor associat de la URV, apunta, en aquest sentit, dues qüestions que repercuteixen directament en la qualitat assistencial. D'una banda, el fet que els hospitals siguin universitaris:

Ser ahora metge i professor t'obliga a estar més al dia, i treballar amb gent que està començant et dona molta empenta.

D'altra banda, del fet que el personal sanitari sigui del territori o hi estigui ben arrelat en depèn la fermesa amb què es reclamen les millores dels serveis: **"Aquesta és la meva gent, el meu territori, i es mereixen el mateix que si visquessin a Barcelona o a Madrid."**

La posada en marxa dels estudis de Fisioteràpia i de Nutrició Humana i Dietètica i l'impuls d'Infermeria, amb la incorporació del programa de doctorat, han reforçat l'atenció sanitària i la incorporació de sabers necessaris per a les cures i el benestar de les persones.

Precisament en la salut pública, un fet disruptiu va capgirar la vida dels habitants no només del sud de Catalunya, sinó de tot el planeta. La pandèmia de COVID-19 va estendre's des de principi de 2020 fins a mitjan 2023. En aquells primers mesos d'emergència, l'estudiantat de ciències de la salut de la Universitat va ser un suport necessari en molts fronts, des de les UCI o la recollida de dades per a la recerca, fins a les campanyes de vacunació.

També per a la institució va suposar un punt d'inflexió. Així ho explica **María José Figueras,** que va ser **rectora de 2018 a 2022:** **"La COVID va ser un benefici col·lateral perquè moltes de les polítiques que es van adoptar en aquell moment, com pot ser l'accés universal a les eines telemàtiques, han quedat en el temps i han permès que la Universitat arribi a més persones, amb més oferta de formació en línia i més transparència de la governança, amb l'accés obert per a la comunitat a les sessions dels òrgans de govern."**

Abans que aquesta, una altra gran crisi marcaria una generació de persones titulades: la crisi econòmica, que va començar el 2008 com a part de la crisi immobiliària i financera global i que va allargar-se fins al 2014. Durant aquells anys, es va estroncar el flux migratori iniciat a principi del segle XXI, però es reprendria un temps després del final de la crisi, amb la qual cosa impulsà un creixement demogràfic sostingut que es reflecteix en el nombre de persones que accedeixen a la Universitat.

Tal com recorda **Josep Anton Ferré, rector** precisament **entre 2014 i 2018,** les restriccions van afectar de ple la Universitat, que va haver de fer front a la impossibilitat de contractar i promocionar personal i va haver d'aturar infraestructures en el que anomena **"la gran baixada"** posterior a la crisi. No obstant les dificultats, la Universitat es consolidava en bones posicions en l'àmbit internacional i creixia pel que fa a nombre d'estudiants, que, en certa manera, van trobar-hi refugi en un context advers.

Això és perquè **la formació en períodes de crisi econòmica actua com a factor de protecció,** de manera que les persones amb més nivell educatiu tenen menys risc d'atur, així com més capacitat d'adaptació al mercat laboral resultant, que sovint requereix noves habilitats. Per això **Husam Dabbagh,** que forma part de la primera promoció de biotecnòlegs formats a la URV (2008-2009), va decidir seguir estudiant, primer Bioquímica i després el màster universitari i el doctorat, també marcat per la manca de recursos d'aquells anys.

Husam Dabbagh,

primera promoció de biotecnòlegs formats a la URV (2008-2009):

A nosaltres ens va afectar de ple la crisi. No teníem lloc perquè el primer que es retalla és l'àmbit científic, perquè és a la rereguarda.

L'aposta va ser encertada i després del doctorat va inserir-se en la indústria alimentària, on va poder obtenir el bagatge que després aplicaria com a consultor tècnic per a diferents empreses del sector. Alhora, la tesi doctoral va ser el germen del que més tard acabaria sent el primer producte de Biophenolics, la seva empresa de nutriciòtica.

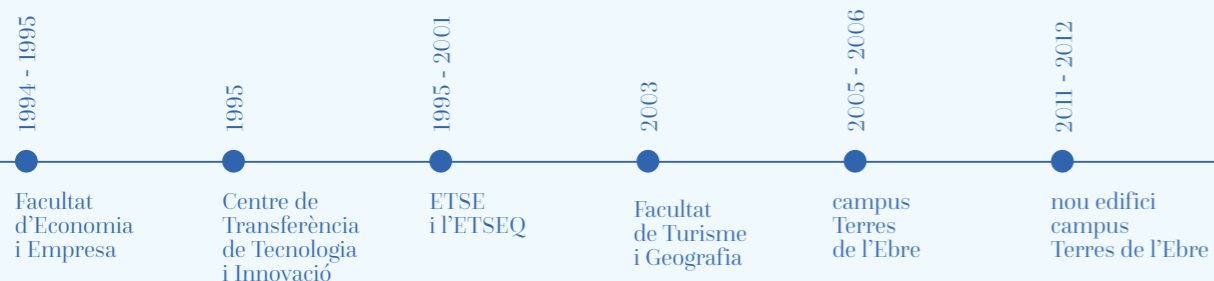
És en paral·lel a la creació de la URV que es van consolidar les comarques del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre, establertes amb la Llei d'organització comarcal de Catalunya de 1987, i que **les infraestructures van començar a experimentar canvis importants, les quals foren elements vertebradors del sud de Catalunya. Alhora, la Universitat planificava l'obertura de les seves seus. Joan Martí i Castell** va ser el **primer rector de la Universitat, entre 1992 i 1998**, i, per tant, el primer responsable a l'hora d'establir què calia: **"Una universitat l'has de fer pensant gairebé en un segle"**, apunta, **"i en aquell moment l'equip de govern tenia clar que volíem una universitat urbana perquè és més intensa i més inclusiva que un sol campus"**.

Entre 1994 i 1995 es construeix la Facultat d'Economia i Empresa, el primer edifici del campus Bellissens (Reus); el campus Sescelades (Tarragona) s'inicia amb el Centre de Transferència de Tecnologia i Innovació el 1995, seguit de l'ETSE i l'ETSEQ entre 1995 i 2001; el campus Vila-seca, amb la Facultat de Turisme i Geografia, es construeix el 2003; el campus Terres de l'Ebre inicia l'activitat al curs 2005-2006, i entre 2011 i 2012 es construeix el nou edifici. La seu del Baix Penedès i la seu de Vilafranca del Penedès han estat les darreres a posar-se en funcionament.

Aquesta estructura de campus urbans ha reforçat l'ordenació del territori i l'equitat de l'accés a l'educació superior i també a la innovació. És a partir de la formació del parc científic de la URV a partir de finals de la dècada de 1990, també distribuït territorialment, que s'han transferit els resultats de la recerca i el coneixement generat a la Universitat a la societat, les empreses i les institucions públiques.

Lluís Arola, que va ser **rector de 1998 a 2006**, explica que en aquell moment calia, d'una banda, ajustar el mapa d'ensenyaments a la demanda, amb la introducció de nous estudis, com ara Biotecnologia o Economia, entre molts altres, i, de l'altra, concretar l'estratègia i els instruments per desplegar la recerca **"per fer una bona docència"**, però també perquè **"les empreses de Tarragona vivien al marge del món universitari i calia ajustar la capacitat de la Universitat per fer transferència"**.

La planificació territorial, la planificació urbanística i la consideració per la sostenibilitat són determinants per a un territori com aquest, que necessitava ser cosit i alhora preservar i posar en valor allò que el fa singular. Aquest nivell de comprensió i consciència de l'espai en relació amb les persones que l'habiten i les activitats que s'hi desenvolupen traspua en el grau en Geografia, Anàlisi Territorial i Sostenibilitat i el grau en Estudis d'Arquitectura. Per això les persones que es graduen a la URV aporten al seu exercici professional una visió àmplia que inclou la dimensió social, els valors mediambientals i paisatgístics, l'ordenació territorial i la transformació de les ciutats per fer-les més inclusives i equitatives per als habitants, a més de resilents al canvi climàtic.

Anna Castellà

és la **meitat de l'estudi d'arquitectura Arjub**, que va crear després de treballar a l'Ajuntament de Barcelona, on va poder impulsar les superilles, entre altres elements urbanístics. Castellà fa rehabilitacions d'habitatges basades en la sostenibilitat, en què prioritza les reformes en comptes de l'obra nova, i projectes per a les administracions, com ara diagnosis sobre l'espai públic o plans de refugis climàtics, amb una cosmovisió que comparteixen les persones que s'han graduat en Arquitectura a la URV.

La realitat de les grans ciutats és molt diferent a la nostra; per això l'ETSA és important, perquè forma professionals amb una sensibilitat local i social particular.

Les infraestructures han anat embastant el territori, amb canvis a la xarxa viària que han permès connectar millor els municipis del Camp de Tarragona, com l'A-7, l'arribada del tren de gran velocitat a l'estació del Camp, que connecta amb Madrid i Barcelona l'any 2006, i els canvis en l'urbanisme –primer pel boom immobiliari i més tard per la crisi econòmica– i la mobilitat dels municipis, especialment els darrers anys.

Són qüestions objecte de debat públic, com també les infraestructures energètiques que poblen el sud de Catalunya i l'abastiment d'aigua, especialment el projecte de transvasament de l'Ebre, que va donar peu a l'articulació del moviment ecologista ebrenc. Les competències de les persones titulades en Geografia i el seu domini dels sistemes d'informació geogràfica fan que progressivament ocupin els llocs tècnics i de decisió sobre la planificació i gestió territorial i contribueixen a modelar-la des de l'expertesa.

Andrea Melero,

geògrafa que treballa en projectes de seguretat viària

a la consultora INTRA, recorda del seu pas per la Universitat una forma de mirar que ara trasllada a la seva pràctica professional:

En les sortides de camp, els professors feien posar-te les ulleres d'experta en territori, que era una manera de fixar-te en els petits detalls per entendre què necessita la població d'un lloc.

1995 ● obertura de PortAventura

2008 ● establiment de l'aeroport de Reus com a base operativa de Ryanair

2013 ● declaració de les Terres de l'Ebre com a Reserva de la Biosfera per la UNESCO

Precisament, la xarxa de comunicacions ha estat fonamental per al sector turístic, que té un pes important a la demarcació. En destaquen diverses fites: l'obertura de PortAventura l'any 1995, l'establiment de l'aeroport de Reus com a base operativa de Ryanair (2008), la declaració de les Terres de l'Ebre com a Reserva de la Biosfera per la UNESCO (2013) o el recent boom del turisme després de la pandèmia.

Les primeres persones titulades en Turisme per la URV, estudis que van començar simultàniament al Campus de Vila-seca i al Campus Terres de l'Ebre, van sortir el curs 2004-2005 i des d'aleshores contribueixen a crear valor a les empreses turístiques del territori.

Aquest sector ocupa també persones que s'han titulat d'altres ensenyaments, com **Albert Mercadé, enginyer mecànic**, responsable del manteniment de les atraccions de PortAventura World. Mercadé destaca **la rellevància de la Universitat a l'hora de nodrir les empreses del territori, no només amb el talent que surt de la URV, sinó amb la formació continuada**. Ell mateix cursa actualment un programa formatiu codissenyat entre el Centre Internacional de Formació Permanent en Turisme (ICLEAT) de la Fundació Universitat Rovira i Virgili i PortAventura World, que és part de l'oferta formativa amb microcredencials per respondre a les demandes del mercat laboral de manera àgil.

Albert Mercadé,
enginyer mecànic:

La formació permanent m'aporta coneixements per al desenvolupament directiu de la gestió de parcs temàtics a un nivell més específic que no tenia perquè provinc de l'enginyeria.

Albert Mercadé va començar els estudis poc després d'haver-se implantat l'espai europeu d'educació superior, que va comportar la transformació de les titulacions universitàries perquè fossin homologables als països de la Unió, amb tres nivells formatius: grau, màster universitari i doctorat. **Francesc Xavier Grau**, que va ser **rector de 2006 a 2014**, va liderar aquest procés a la URV i coneixia perfectament la dinàmica europea com a integrant de la European University Association. **"Recordo una forta reflexió personal i d'equip per entendre el què i el perquè. El que busca el Pla Bolonya és la mobilitat de persones titulades i titulacions arreu d'Europa, que tothom entengui el que fa l'altre i confiar-hi."** Si bé és crític amb l'aplicació que se'n va fer finalment a l'Estat, considera que sí que hi ha hagut una conseqüència positiva: **"Vam entrar en la dinàmica generalitzada de l'acreditació de la qualitat, que anteriorment depenia de cada país"**.

L'activitat industrial a l'àrea metropolitana del Camp de Tarragona és el 27,3% del valor afegit brut, amb predomini dels sectors químic, energètic i alimentari.

El sud de Catalunya és un exemple singular de la convivència entre el turisme i la indústria, particularment la química, en espais que es troben a tocar. L'activitat industrial a l'àrea metropolitana del Camp de Tarragona és el 27,3% del valor afegit brut, amb predomini dels sectors químic, energètic i alimentari. A l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química i a la Facultat de Química s'hi formen una bona part de les persones que acaben ocupant les posicions tècniques i els llocs de decisió d'aquestes empreses.

Es tracta d'un sector en evolució, que ha virat progressivament cap a la química verda i la reducció de la petjada de carboni. **Oriol Vilaseca**, que va llicenciar-se el 2004, és precisament un **expert en la descarbonització i la gestió i revalorització dels residus de la indústria, i a través de la consultora que va engegar l'any 2008 acompanya empreses i governs de més de vint països diferents a fer el canvi.**

Oriol Vilaseca,

expert en la descarbonització i la gestió i revalorització dels residus de la indústria:

S'ha produït un canvi polític i social sobre l'ús dels residus, un impuls internacional per descarbonitzar l'economia, especialment des de l'acord de París de les Nacions Unides, i les empreses han de convertir-se en biorefineries en què la matèria primera seran els residus perquè s'estan exhaurint els recursos naturals.

La convivència d'indústria i societat al territori no està exempta de qüestionament social, per la percepció del risc que s'evidencia en fets com l'accident de l'empresa IQOXE, que se salda amb tres persones mortes, el gener de 2020. Per això la formació en la prevenció i investigació d'incidents i accidents a la indústria també està implementada en els diferents graus.

02. Universitat i territori: una relació viva

La qüestió ambiental i l'adaptació al canvi climàtic és una preocupació social global que s'ha intensificat la darrera dècada especialment en un territori on els efectes són evidents. Així mateix, és una de les línies de treball transversals en molts dels grups de recerca de la Universitat i, per extensió, el professorat investigador la introdueix en els graus. Els estudiants i les estudiants s'hi poden especialitzar, com ocorre per exemple en l'àmbit del dret, en què la URV és referent.

La URV va ser de les primeres universitats a analitzar i fer públiques les **desigualtats per raó de gènere** a la institució l'any 2008.

En paral·lel, entre els anys 2017 i 2018 emergeix la quarta onada feminista, que situa en tots els àmbits de l'esfera pública la qüestió de la lluita contra les discriminacions i la violència contra les dones. **La URV va ser de les primeres universitats a analitzar i fer públiques les desigualtats per raó de gènere a la institució l'any 2008, una tasca que s'ha mantingut amb els anys i que ha permès, entre altres qüestions, introduir la perspectiva de gènere en els ensenyaments.**

Això va ser crucial per a **Belén Gallo, directora general per a l'Eradicació de les Violències Masclistes del Departament d'Igualtat i Feminisme de la Generalitat**, anteriorment subdirectora de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses a les comarques de Barcelona i a Tarragona, i assessora del Ministeri d'Igualtat per a la implementació de la llei de garantia integral de la llibertat sexual. Gallo, que va estudiar Medicina com a primera carrera, exercia de metgessa forense quan va decidir estudiar el grau en Dret per complementar la seva formació. Va ser a la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV, on va entrar en contacte amb professorat referent en l'abordatge de les violències masclistes.

Belén Gallo,

directora general per a l'Eradicació de les Violències Masclistes del Departament d'Igualtat i Feminisme de la Generalitat:

El professorat va posar la llavor perquè introduís la perspectiva de gènere en l'àmbit de la medicina forense i especialitzar-m'hi, i això ha estat determinant per ser on soc.

La formació vinculada a la realitat social és, doncs, necessària perquè els futurs professionals tinguin els coneixements, les eines i les habilitats necessaris per adaptar-se als canvis.

Manel Gutiérrez,

vicepresident de Solucions Digitals de T-Systems:

Sense la URV aquest ecosistema no existiria, perquè una condició essencial és tenir una font de talent a prop.

Al territori s'hi ha creat un ecosistema d'empreses tecnològiques que generen 17.000 llocs de treball.

L'expansió global de la intel·ligència artificial per al gran públic a partir del llançament del ChatGPT per OpenAI l'any 2022 ha estat probablement el darrer esdeveniment que ha marcat un abans i un després en tots els àmbits de la vida per l'accés obert a la IA conversacional i la IA generativa. **"El que abans eren vint anys de feina per entrenar un model, ara són vint minuts"**, explica **Manel Gutiérrez, vicepresident de Solucions Digitals de T-Systems**. I per a les empreses aquesta disrupció implica repensar periòdicament els processos i les tasques, cosa que comporta que necessitin més personal amb coneixement expert en àmbits que no es limiten a la tecnologia i habilitats de treball no necessàriament tècniques.

Al territori s'hi ha creat un ecosistema d'empreses tecnològiques que generen 17.000 llocs de treball i que té en la URV un actor clau per a la formació i captació de talent. T-Systems és una de les empreses internacionals que hi té seu, amb 400 treballadors i treballadores.

Aquest nou paradigma, de democratització de la intel·ligència artificial, és un repte per als ensenyaments, que han de reforçar tant les habilitats de l'estudiantat per adaptar-s'hi com fomentar la capacitat de raonament propi. **"La informació és a molts llocs, però cal tenir les eines i el criteri per discernir"**, assenyala **Josep Pallarès, rector de la URV**.

El canvi tecnològic és per a Pallarès una de les dues qüestions clau que la Universitat està abordant per afrontar el futur. **"La IA s'ha incorporat com una eina més, tant en l'aprenentatge de l'estudiantat com en l'activitat de recerca i la gestió diària. I això se suma al canvi de prioritats de les noves generacions d'estudiants. Per tant, hem d'identificar i treballar molt el valor afegit de la presencialitat."** Argumenta que, més enllà dels coneixements, el professorat pot oferir tot allò que no podrà proporcionar una eina tecnològica: **"L'entrenament del coneixement crític, l'anàlisi, les connexions i la interacció"**.

D'altra banda, la segona qüestió clau que també s'està produint és el canvi generacional en el personal docent i investigador i el personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis. I aquest és el segon repte, segons Pallarès: **"Totes les persones que van crear la Universitat s'estan jubilant i les que ara s'hi incorporen han d'entendre què és la URV, perquè són les que n'han de dissenyar el futur"**.

Orbis

*Una base
sólida por
entender
el món*

03. Una base sòlida per entendre el món

Els estudis de la URV s'han consolidat i estabilitzat, amb classes una part de les quals imparteixen professors i professores, que són alhora investigadors i investigadores, i una altra part persones que provenen de la pràctica professional, en un equilibri necessari per ajudar l'estudiantat a configurar la seva pròpia mirada del món. Alhora, els plans docents han anat evolucionant per respondre a la realitat social i perquè els titulats i titulades puguin ser professionals solvents en qualsevol lloc.

Prop de **3.000 persones** integren el PTGAS i el personal docent.

El professorat és, doncs, fonamental, per l'activitat docent però també per la seva activitat investigadora, sense la qual no s'entendria la qualitat dels ensenyaments. La URV té actualment 2.246 persones al cos de personal docent i investigador (sense comptar el personal investigador i l'investigador predoctoral en formació), que equivalen a 1.108,7 professors i professores a temps complet. **771 persones integren el personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis, que donen servei als òrgans de govern i a les activitats acadèmiques i administratives perquè l'estudiantat disposi dels recursos imprescindibles per a l'aprenentatge i la vida al campus, i el professorat tingui el suport necessari per a la docència i la recerca.**

La feina de totes aquestes persones ha contribuït a situar la URV al mapa d'universitats de referència. És la vuitena universitat de l'Estat en el Times Higher Education, el rànquing que inclou la llista de les 2.191 millors universitats del món i que situa la URV en la posició 601-800 a escala global.

La presència d'estudiants internacionals s'ha consolidat als màsters, en què ja són un terç del total, i al doctorat, propers a la meitat.

De fet, ha esdevingut atractiva per a un creixent nombre d'estudiants internacionals: en el darrer quinquenni, el 31,6% de l'estudiantat de màster era de fora de l'Estat, una proporció que arriba al 45% en el cas de l'estudiantat de doctorat.

L'accés als tres nivells formatius (grau, màster universitari i doctorat) reforça el paper de la Universitat com a ascensor social i ofereix la possibilitat a les persones que decideixen continuar formant-se per ser grans especialistes del seu àmbit, amb competències específiques per a l'anàlisi i la resolució de problemes, basades en el mètode científic en el cas de del doctorat. La URV té 1.300 estudiants de doctorat matriculats anualment, dels quals 22 de cada 50 disposen de beca. El nombre de tesis defensades és creixent, 211 el curs 2023-24.

Tots tres nivells proporcionen al teixit productiu el personal que necessita i que pot aportar-hi valor afegit.

En dona testimoni **Laia Pellejà**, que és **directora de la Fundació Institució dels Centres de Recerca de Catalunya (iCERCA)** i va fer tot el recorregut acadèmic, des de la llicenciatura de Química fins al doctorat, a la URV. Pellejà destaca el nivell acadèmic de la Universitat, que va poder comprovar al cap de només dos anys d'haver començat la llicenciatura, quan una professora li va oferir l'oportunitat de fer pràctiques d'estiu en un laboratori a Alemanya, on es va acabar quedant dos anys per treballar-hi.

Laia Pellejà,

directora de la Fundació Institució dels Centres de Recerca de Catalunya:

Treballant a Alemanya vaig adonar-me de fins a quin punt el nivell de la Facultat era competitiu.

03. Una base sòlida per entendre el món

Jaume Agudé,

director de recursos humans d'Espanya i Portugal de Messer Ibérica de Gases SA i titulat per la URV, ho reflecteix així:

La URV és la nostra pedrera, no només per incorporar personal de l'àmbit de l'enginyeria química, sinó també d'altres professionals de la informàtica, les relacions laborals o el dret.

Prova de l'interès dels coneixements adquirits i de l'experiència satisfactòria són les dades que aporta el darrer informe **La satisfacció dels graduats i graduades de les universitats catalanes 2021:**

més del 77% de persones titulades de la URV tornaria a repetir universitat.

C3. Una base sòlida per entendre el món

Els graus ofereixen una base sòlida de coneixements que en un moment o altre de la trajectòria personal i professional són útils.

Gerard Jara, fundador i conseller delegat de l'empresa agroalimentària Candor-AGS, ho exemplifica: *"Un emprenedor no només ha de tenir una idea i empena, sinó que ha d'entendre com s'han de gestionar els números, els costos, les partides, les vendes, els marges... I a mi la carrera d'Administració i Direcció d'Empreses em va facilitar molt el coneixement bàsic de gestió de comptes, de resultats i de balanços."*

Marta Arjona, que va cursar **Comunicació Audiovisual i Periodisme,** és del mateix parer.

Per a mi la Universitat ha estat la base de tot i hi ha assignatures a les quals he tornat moltes vegades durant la meva carrera professional.

Posa com a exemple les assignatures relacionades amb el dret per la utilitat que han tingut, per exemple, a l'hora de tractar els drets d'imatge i els drets d'autor en les creacions que fa. Alhora, destaca la part pràctica dels estudis: *"En el moment en què vaig estudiar, les vegades que agafàvem càmeres en un curs eren moltes i sempre teníem reptes -ara un curtmetratge, ara un videoclip, ara una pràctica de ràdio-, cosa que fa que siguis capaç de fer qualsevol cosa".*

Però el pas per la Universitat també obre portes a altres experiències i coneixements que fan més completa la formació d'una persona. **Jara** explica que tenir l'oportunitat d'**estudiar amb una beca Erasmus** a la Universitat de Montpeller durant el tercer any i un trimestre a la Universitat de Mòdena durant el quart any va ser clau en el seu desenvolupament i probablement la guspira del que arribaria més endavant i que s'ha convertit en una empresa amb més de 2.000 treballadors a l'Estat espanyol, Itàlia, els Estats Units i el Perú, que factura entre 700 i 800 milions de dòlars.

Gerard Jara,
fundador i conseller delegat de
l'empresa agroalimentària Candor-AGS:

Fer un intercanvi internacional t'aporta una obertura mental des d'una perspectiva més global de les relacions, els països, la gent i la cultura. Això vaig emportar-m'ho per a tota la vida.

Des del curs 2014-15 fins al curs 2024-25, **4.100** estudiants de grau han fet una estada en una **universitat internacional** i **983** en **universitats de l'Estat** a través de programes de mobilitat.

03. Una base sòlida per entendre el món

La Universitat és també lloc d'experimentació, de prova i error, en què es fonamenta l'aprenentatge. **Laia Masip**, que va cursar el **doblet grau en Enginyeria Biomèdica i Telecomunicacions**, va treballar com a tècnica en un grup de recerca de sistemes nanoelectrònics i fotònics el darrer any d'estudis.

Vaig tenir una incorporació gradual al món laboral, posant en pràctica els coneixements teòrics i aprenent a través dels errors.

Estudiar a la URV ofereix l'oportunitat d'ampliar horitzons i mirar el món des de perspectives noves. *"Jo venia d'un poble petit i arribar a la Universitat em va portar a conèixer gent diversa, amb la ment molt oberta i flexible, amb qui compartia la passió per l'educació"*, explica **Marta Hernández**, que va cursar el **doblet grau en Educació Infantil i en Educació Primària**.

Marta Hernández,
doblet grau en Educació Infantil
i en Educació Primària:

La Universitat em va donar una mirada més plural, democràtica, crítica i empàtica.

Una mirada que el professorat va saber-li transmetre i que va dur-la a valorar que podia treballar en contextos educatius que no havia considerat: actualment és mestra en un centre de formació d'adults, on duu a terme una tasca educativa i social vetllant per donar una oportunitat a persones que no l'han tingut. Aquest bagatge el comparteix amb futurs mestres com a professora a les aules de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia.

En aquesta facultat també hi va estudiar **Mònica Ferran**, educadora social que treballa en un servei d'intervenció socioeducativa atenent infants i joves de famílies vulnerables.

Mònica Ferran,
educadora social:

La Universitat m'ha fet veure el valor de la ciència. Jo treballo amb i per a persones i els dec un gran respecte, de manera que si vull realitzar correctament la tasca educativa ha d'haver-hi una evidència científica que avalí el que vull fer.

És que la base del coneixement que s'imparteix en tots els camps es basa en l'evidència. Per això és indispensable en qualsevol feina aplicar el mètode científic, a fi d'assegurar l'impacte del que es fa.

Treballar amb persones també requereix un bagatge pràctic i una manera de fer que no només s'adquireix a les aules. Per això **Mònica Ferran** va demanar al professorat del grau què podia fer per entrar en contacte amb el món social al mateix temps que estudiava: *"Vaig començar fent voluntariats i vaig participar en les comunitats d'aprenentatge que porta professorat del grau a Reus i a Tarragona, fent una extensió del temps d'aprenentatge amb infants i alfabetització amb mares gitanes que es volien treure el graduat"*.

El voluntariat em va obrir la porta al món social i a comprendre les circumstàncies i les problemàtiques que hi ha.

Aquesta formació integral de l'estudiant, que l'impulsa a ser un professional socialment responsable, és justament el que busca l'aprenentatge servei, una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte, i que casa les necessitats de les entitats del territori amb l'aprenentatge de l'estudiant. La URV va ser pionera en la implantació d'aquesta metodologia l'any 2012 i des d'aleshores ha involucrat 7.360 estudiants i 399 professors i professores en 1.013 projectes.

03. Una base sòlida per entendre el món

També va ser pionera en la implementació del projecte integrat en els ensenyaments d'enginyeria. A través del treball per projectes en equip, l'estudiantat incorpora els aprenentatges de les diferents matèries del grau a més de competències necessàries com el treball en equip i el lideratge. És un dels trets diferencials de l'ETSEQ que destaca

Albert Mercadé.

Les assignatures que més m'han impactat són el projecte integrat, perquè pots aplicar els diferents coneixements adquirits i alhora desenvolupes certes habilitats. I quan ets al món laboral veus que és el que et trobes en el dia a dia de la feina.

En pràctiques innovadores, la Facultat de Química ha estat pionera a l'hora introduir la formació dual, tant a la URV com en els graus de química de l'Estat espanyol. Diversos estudiants del darrer curs combinen les assignatures pròpies del grau amb més de 1.100 hores de pràctiques a la indústria i una assignatura teòrica que imparteixen professionals del sector. Aquesta proposta s'ofereix també al graus en Relacions Laborals i Recursos Humans i en Gestió en Turisme i Hoteleria.

Jaume Agudé va estudiar Relacions Laborals a la URV i hi manté un vincle estret, fins i tot amb projectes conjunts, ja que l'empresa en la qual és responsable dels recursos humans participa en el programa de formació dual del grau en Relacions Laborals i Recursos Humans.

Tot el que puguem fer pel territori és important perquè la gent tingui la possibilitat de projectar-hi la carrera professional.

Així doncs, les sinergies entre empreses i Universitat es donen en diversos sentits, i són especialment rellevants pel que fa a la captació de talent. En són també exemple els premis WorkExperience, que ofereixen a l'estudiantat del darrer curs del grau en Enginyeria Química i dels màsters universitaris la possibilitat de fer el treball de fi de grau i el treball de fi de màster a l'empresa i iniciar-hi la carrera professional.

La connexió amb la realitat de les empreses, però també la vinculació d'allò que s'imparteix amb el context social, és una característica dels estudis.

Per a **Belén Gallo**, entrar en contacte amb el professorat de Dret va ser determinant per reenfocar la seva pràctica professional.

La URV té un equip de professionals que combinen molt bé la teoria amb els seus efectes a la pràctica i això és molt necessari per a l'aprenentatge perquè hem de saber preveure les conseqüències reals del que fem sobre la vida de les persones.

El col·lectiu a qui més directament s'adreça la seva feina són les dones víctimes de violència de gènere i el seu entorn. **Gallo**, que és metge forense, va decidir estudiar Dret a la URV mentre exercia d'assistent tècnic als jutjats de violència de gènere de l'Audiència Provincial de Tarragona perquè oferia un torn de tarda. Després ha ocupat diversos llocs de responsabilitat que li han permès tenir incidència en les polítiques per a l'erradicació de la violència masclista, alhora que col·labora en projectes de recerca amb el professorat de la Facultat de Ciències Jurídiques i exerceix de professora associada a la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut.

El professorat és doncs, també, referent, no només pels seus coneixements sinó per la forma de transmetre'ls i per la proximitat. **Laia Pellejà** destaca la sintonia amb professorat i companys i companyes de la Facultat de Química, i agraeix especialment haver tingut **"referents femenins molt potents, que no vaig trobar, per exemple, a Alemanya"**.

Per a altres persones titulades, com **Ylenia Capodiferro**, aquesta proximitat i acompanyament del professorat va ser important en seu desenvolupament. Va graduar-se en Turisme, alhora que engegava el projecte que va gestar durant l'últim any d'estudis: una agència de grans viatges personalitzats, amb contractació d'empreses locals sense majoristes. Per tirar endavant la iniciativa, **"vaig tenir molt de suport del professorat; s'hi implicaven molt"**, afirma.

Una bona part del professorat treballa al sector, són experts i et transmeten la seva passió.

A large, stylized number '4' in a dark teal color. The number is composed of a thick, rounded top bar and a vertical stem with a horizontal base. A thin, light teal line forms a large, open loop that encircles the top and left side of the number. Another thin, light teal line forms a curved shape that starts from the top of the stem, arches over the top of the number, and ends with a small dot at the top right.

4

Les persones
titulades,
propulsores
de la
transformació

04. Les persones titulades, propulsors de la transformació

La URV és un agent de canvi determinant a través de les accions en les diverses missions de la Universitat. **Però específicament des de la docència, és responsable de proporcionar els coneixements i habilitats dels qui més endavant seran el relleu generacional.**

De fet, moltes de les persones titulades de la URV tenen el repte de passar el testimoni a les noves generacions a través de les mateixes aules de la Universitat; són el pont entre el present i el futur del territori.

La trajectòria de les diverses persones que s'han graduat i llicenciat és un dels elements més tangibles per inferir l'impacte de les titulacions de la URV al territori i percebre com ha estat possible la seva transformació.

Laia Masip, que pertany a les darreres promocions d'estudiants de la URV, podria ser un cas paradigmàtic: amb el seu suport, l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta ha estat el primer de l'ICS a **fabricar elements 3D per utilitzar-los en certes cirurgies, una alternativa a maquinària que requereix una inversió més elevada.**

Tots tenim dret a la salut pública de qualitat i em sentia disconforme amb el fet que als hospitals més perifèrics els costés més accedir a noves màquines i tecnologia, perquè, aleshores, en funció d'on vivim, no tenim la mateixa atenció.

La seva formació com a enginyera biomèdica i enginyera en telecomunicacions fa que entengui el llenguatge i les necessitats mèdiques i, alhora, conegui en profunditat les possibilitats tecnològiques. Es fa evident, doncs, que la formació impacta directament en la salut i el benestar de les persones del territori.

En aquest àmbit, explica **Marc Vallvé**, graduat en Medicina l'any 2011, és determinant que els centres hospitalaris siguin universitaris per a l'actualització dels metges i metgesses que alhora fan docència, com és el seu cas. **"Pels pacients t'has d'actualitzar, evidentment; però si jo he d'explicar el càncer de tiroides a un estudiant he d'estar-ne molt, d'actualitzat".**

Quan tu estàs ensenyant una matèria l'has de dominar tant que és un aprenentatge de per vida; per això nosaltres som més bons professionals, perquè la Universitat ens obliga a ser-ho.

Des d'una altra vessant, la nutricèutica, **Husam Dabbagh** també contribueix a la millora del benestar de les persones. Ell també tenia clar que volia viure prop d'on va créixer. Després d'estudiar Biotecnologia i Bioquímica, fer el doctorat a la URV i treballar vuit anys a la indústria alimentària, va decidir emprendre. Una trucada des del Japó en plena pandèmia va ser-ne el catalitzador. Havien llegit la seva tesi doctoral i van valorar que els compostos bioactius que havia analitzat podien tenir sortida al mercat. Així és com van produir un **nutricèutic funcional per mitigar els efectes més severos de malalties víriques a partir de polifenols, vitamines i minerals**, i la resta ja forma part de la història de Biophenolics. Per a ell, la Universitat ha estat la base que aporta el coneixement científic fonamental per entendre els compostos i poder crear els productes que comercialitza.

Sense la base científica no podria haver desenvolupat nutricèutics funcionals.

La base científica també és la que ha permès a **Sonia Expósito** ser referent en infermeria d'oncohematologia. Aquesta diplomada per la URV l'any 1995 va decidir fer el doctorat en la branca de biomedicina, mentre treballava a la Unitat d'Oncohematologia de l'Hospital Joan XXIII, on va exercir durant vint-i-vuit anys. La seva tesi aborda la neuropatia en els pacients oncohematològics que fan tractament de quimioteràpia i és el coneixement que transmet a l'estudiantat d'Infermeria, amb la qual cosa tanca el cercle.

Sonia Expósito,

infermera de l'Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona:

La recerca aplicada et permet connectar amb la part clínica i això fa que generis nou coneixement.

A més a més, li ha obert les portes a fer nova recerca aplicada en el camp en què exerceix des de 2023 com a **educadora en diabetis**. **"Estic treballant en un projecte sorgit com a resposta a una necessitat detectada al Servei d'Endocrinologia: una de les complicacions derivades de la cirurgia per al càncer de pàncrees pot ser la diabetis, condició que provoca inestabilitat i una pèrdua de la qualitat de vida."** Per això proposa el monitoratge continu de la glucosa com una oportunitat de millora de la qualitat de vida dels pacients amb càncer de pàncrees. A partir dels resultats que n'obtingui es podran canviar els protocols per estendre la mesura. Expósito transmet tot el saber acumulat a l'estudiantat des que el doctorat va obrir-li les portes a ser també docent a la URV.

Fernando Guerrico va ser el primer fisioterapeuta a l'hospital universitari de psiquiatria Pere Mata, on va participar en la **redefinició del servei de rehabilitació**. És alhora professor al grau en Fisioteràpia.

A diferència d'altres universitats, l'estudiant de Fisioteràpia de la URV pot sortir format en l'àmbit de salut mental.

Tenir aquest bagatge és important perquè **"el dia que s'obri la porta per treballar en fisioteràpia amb dispositius de salut mental en xarxa, al territori tindrem la gent preparada"**.

L'arquitecta **Anna Castellà** és una altra de les titulades a la URV que **tanca el cercle i transmet els seus coneixements en el seu rol de professora associada** en una de les assignatures més pràctiques del grau, Projectes i Urbanisme. **"L'arquitectura és un ofici, és molt pràctic, i això dona peu a l'aprenentatge servei i a la vegada a fer recerca des de la pràctica."**

Vam arribar a l'escola en plena crisi i això va marcar una forma de fer. Ens va donar l'oportunitat de créixer i ens va fer replantejar el paper de l'arquitectura en la societat actual i com s'havia d'ensenyar.

Ella va posar-ho en pràctica amb el seu treball de fi de grau, l'any 2015, i de nou com a professora, portant un grup d'estudiants a la Sénia, on l'alcaldeessa estava interessada a explorar les oportunitats de la població del territori. **"Vam organitzar-hi un workshop amb els estudiants perquè entenguessin quina és la realitat de la zona, on té força pes la indústria del moble."**

Patricia Terrado ha tornat recentment a la Universitat com a lectora, després que hi iniciés els estudis d'Història i s'hi llicenciés l'any 2010, i hi fes el màster universitari en Arqueologia Clàssica i el doctorat. Especialista en el món romà, ha estudiat en profunditat el port de Tàrraco a partir de la recopilació inexistents fins al moment de totes les fonts i l'ha situat en projectes internacionals sobre aquestes infraestructures clau del món romà. Un dels canvis més importants que destaca pel que fa a la generació de coneixement del patrimoni i la història és la implicació creixent de la societat.

Una part important de la societat s'ha involucrat en la preservació i coneixement del patrimoni, organitzant i participant en activitats de divulgació. Des de la recerca hi hem de respondre buscant noves vies d'estudi.

Terrado també ha treballat en diferents arxius municipals els darrers anys, un bagatge que enriqueix les classes que imparteix i que ha donat peu a consolidar noves línies de recerca, com ara la traçabilitat identitària de les mares i els infants robats durant el franquisme i la cultura escrita dels arxius des de l'antiguitat fins a l'època contemporània.

Oriol Vilaseca va decidir crear la seva pròpia consultoria l'any 2008 després de constatar que en l'àmbit de la gestió de residus el camí per recórrer era llarg i que el reciclatge i la revalorització de residus tindria una continuïtat en el temps que no tindrà l'ús dels fòssils. Amb 35 persones i presència en 20 països, **treballa en els processos tèrmics i termodinàmics de reciclatge químic per a la gestió de residus no reciclables per altres vies. En aquesta línia, està ajudant empreses** com ara Repsol amb l'Ecoplanta de Tarragona, la primera de metanol circular de l'Estat, i assessora governs en la planificació estratègica per a la gestió de residus, com per exemple els residus sòlids a l'Aràbia Saudita o l'obtenció de biogàs a partir de matèria orgànica a Andorra.

Tot i que els residus generen un 5% dels gasos d'efecte hivernacle, es fa un ús intensiu dels recursos naturals i d'energia. **"Per això nosaltres intentem integrar la producció d'energies renovables mitjançant la digestió anaeròbia de matèria orgànica amb les plantes de valorització energètica i les tècniques de captura de CO₂"**, explica Vilaseca.

Integrant tot aquest paquet s'obtenen nous productes amb més o menys valor afegit, es redueix la petjada de carboni del sector elèctric i del sector de residus, i s'obtenen nous materials per substituir els que no podem seguir extraient de la natura perquè són finits.

Valora que la formació multidisciplinària dels estudis d'Enginyeria Química i Enginyeria Tècnica Industrial a la URV, junt amb el màster universitari i el doctorat que va fer posteriorment, li han donat aquest bagatge. Ara ho retorna a la Universitat amb la seva col·laboració com a professor dels projectes de fi de grau i de fi de màster.

En dos àmbits diferents, **Leandre Romeu** també contribueix al desenvolupament del territori. D'una banda, com a treballador de la mateixa URV, aportant el coneixement adquirit als estudis d'ADE i al màster universitari en Organització Industrial de la URV, amb els quals ha pogut gestionar els recursos públics d'administracions locals i de diverses unitats de la Universitat. Explica que va optar per enfocar-se cap al sector públic per l'interès que tenia en l'economia i la gestió pública, si bé no era l'opció amb més tirada de la seva generació, que va titular-se coincidint amb el boom immobiliari i l'expansió del sector bancari.

De l'altra, a l'interès per l'economia pública va sumar-hi les inquietuds culturals. Per això forma part de l'associació Conca 5.1, que organitza activitats a la Conca de Barberà però d'abast català, especialment en la vessant de l'enoturisme. ***“En l'àmbit cultural hi ha hagut un pas endavant i han sorgit moltes iniciatives de festivals, música, presentacions literàries... La qüestió és com ens hem de coordinar per no encavalcar-nos i com fer-ho arribar als diferents públics.”***

A diferència d'altres regions del país, on predominen els grans festivals patrocinats per empreses o subvencionats per l'Administració, ***“al sud, potser pel concepte del sud que tenen des de Barcelona, no hi arriben”***, apunta. D'aquí ve la importància de les iniciatives locals amb visió nacional, que apropen pensadores com Marina Garcés o Remedios Zafra.

Hi ha un xup-xup cultural diferent d'altres zones del país, on la cultura sovint es basa en grans festivals patrocinats.

Oriol Teixell

és professor de català en un institut i forma part d'aquest entramat cultural construït a partir de projectes de petit format. Graduat en Llengua i Literatura Catalanes l'any 2014 i doctor per la URV, ha format part al llarg de la seva vida del moviment escolta de Cambrils fins a constituir-se en l'associació Festival Pròleg.

La meva aportació ha estat treure el coneixement sobre la llengua d'un espai reglat com és l'aula i que en espais com ara un festival hi puguem trobar una taula rodona sobre la creació de contingut en català a les xarxes.

Teixell va fer l'estada del doctorat a la Universitat de Stanford, als Estats Units, i va tenir l'oportunitat de quedar-s'hi. Però tenia molt clar on volia ser i de quina manera:

“Per a mi té tot el sentit poder ser docent al lloc d'on soc o al lloc on faig vida associativa. Ho visc com una mena de transferència”.

“El paper de la Universitat -afirma- és imprescindible per a la formació del professorat, tant pel que fa a la llengua com altres aspectes més generals, com ara la manera d'abordar la recerca a secundària”, en referència als cursos d'aprofundiment que la URV ofereix al professorat de secundària.

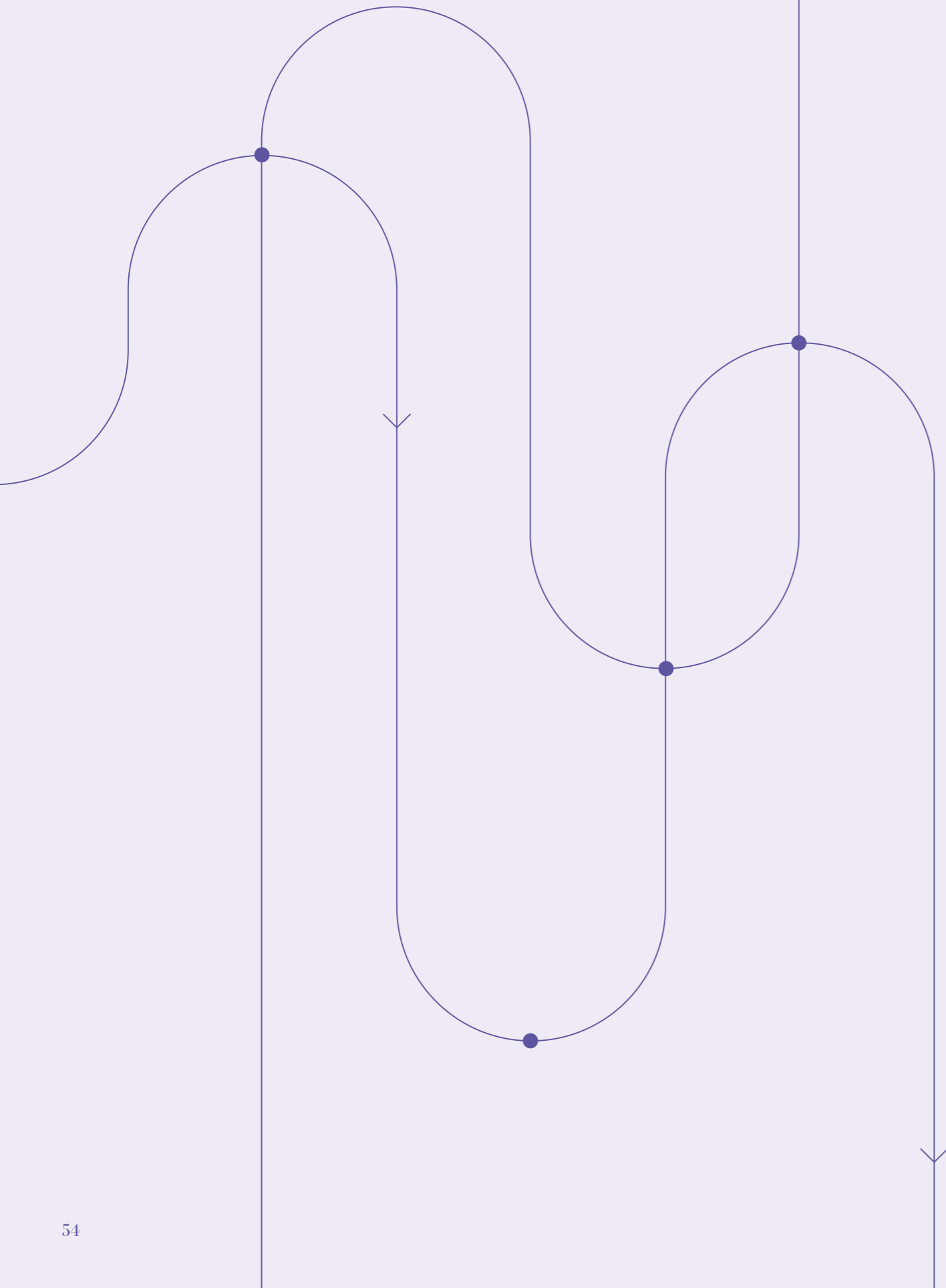
Manel Gutiérrez, vicepresident de solucions digitals a T-Systems, apunta el paper central de la Universitat com a «font de talent», perquè sense l'existència dels estudis tècnics i tecnològics no hi hauria empreses tecnològiques a prop. I en un escenari totalment capgirat per la introducció de la intel·ligència artificial en tots els processos i camps, es fa necessari que hi hagi persones formades en tots els àmbits: ***“Estem contractant cada vegada més professionals de la medicina, el dret i la psicologia per fer aplicacions, perquè tenen el coneixement expert dels seus sectors i s'aconsegueix que la IA tingui un resultat més bo”.***

Gutiérrez és responsable de 2.500 treballadors i treballadores a Espanya i Portugal, i també participa activament en el Clúster TIC Catalunya Sud, del qual va ser un dels fundadors, amb l'objectiu de **fer créixer un hub tecnològic al territori.**

Vull que el lloc on visc sigui un referent del talent i no només de la química i la diversió.

OS

Una manera
de ser al món

05. Una manera de ser al món

Aquest relat coral demostra la multiplicitat d'impactes de la Universitat Rovira i Virgili al llarg de més de tres dècades i la constatació que no només es va crear una universitat nova, sinó una infraestructura de país; per entendre'ns, des de dins i no des de fora.

La URV ha estat i és el que es pot esperar d'una universitat: motor social, ascensor educatiu, ecosistema de nou coneixement i font de talent transversal. Però ha sabut anar molt més enllà.

Sense els estudis que la Universitat ha anat ordint per a un territori divers seríem una societat menys formada, menys inquieta, menys protegida en moments de crisi, sense una mirada tan oberta al món, amb menys capacitat per interpretar els canvis i la complexitat, amb menys esperit crític i menys atenta a les necessitats d'una comunitat calidoscòpica. Sense la URV no s'haurien reforçat els lligams d'uns territoris heterogenis que senten que són un.

La seva capil·laritat territorial és la que ha fet possible el relat compartit de totes aquelles persones que han contribuït a preservar i revaloritzar els paisatges del sud, fer evolucionar les indústries perquè siguin compatibles amb les activitats socials i econòmiques i el benestar, reivindicar i fer possible una millor qualitat de vida, i expandir la cultura.

És la funció vital de la Universitat: ser l'adob per al futur d'una societat que ara és més formada, més madura, més culta, que comparteix una cultura i que ha pres consciència de territori. Perquè la URV no només és al territori; la URV és territori.

l'impacte real al nostre territori

Com seria la realitat del nostre territori si la Universitat Rovira i Virgili no hagués existit? Intentar imaginar aquesta absència ens ajuda a entendre la dimensió real de la seva presència i, per tant, la importància de totes les titulacions que ofereix.

La història recent del Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre i el Penedès és també la història de la nostra universitat. La URV ha crescut com una universitat integral perquè el territori necessitava totes les mirades del coneixement: les humanitats, que ens ajuden a valorar més el nostre passat i comprendre qui som; les ciències socials, que orienten les decisions públiques; les ciències de la salut, que milloren la vida de les persones, i les enginyeries i les ciències, que impulsen la innovació i la transformació productiva.

Les persones titulades durant aquests anys a la URV són ara professionals que sostenen hospitals, escoles, empreses, laboratoris, administracions, projectes culturals i iniciatives socials. Han contribuït a modernitzar sectors tradicionals, a impulsar-ne de nous i a situar el sud de Catalunya en xarxes científiques, econòmiques i culturals a escala global sense perdre l'arrelament i els valors locals. Aquest és el veritable impacte de la nostra universitat.

Ara, com a institució, el futur ens interpel·la a continuar fent allò que ha donat sentit a la URV des del primer dia: escoltar el territori, anticipar els canvis i formar persones per obrir horitzons nous. Perquè la veritable petjada d'una universitat no es mesura només en els seus edificis ni en els rànquings, sinó en les vides que transforma i en el futur que ajuda a fer possible.

Josep Pallarès
Rector de la Universitat Rovira i Virgili

Formació que deixa empremta

- Els graus de la URV cobreixen totes les branques de coneixement: arts i humanitats, ciències, ciències socials i jurídiques, ciències de la salut i enginyeria i arquitectura.
- Cada any s'hi graduen 2.000 estudiants aproximadament.
- El 60% de les persones titulades són la primera generació d'universitaris de les seves famílies.

- Té el percentatge més alt d'estudiants de les universitats catalanes amb alguna beca o ajut.
- Sis de cada deu alumnes del territori trien la URV com a primera opció.
- Més de 4.000 estudiants de grau han fet una estada internacional en la darrera dècada.

- És pedrera regional d'especialitats laborals molt diverses.
- A través de la formació continuada actualitza el talent de les empreses del territori.
- Més del 60% de les persones graduades treballen a la demarcació de Tarragona.
- S'ha consolidat entre les primeres universitats de l'Estat en transferència de coneixement i desenvolupament regional.
- Destaca perquè fa recerca de referència sobre el patrimoni material i immaterial.

- Propicia l'impuls d'un ecosistema cultural creatiu propi del sud de Catalunya.
- La presència sostinguda de la URV als rànquings en el temps és una mostra de la reputació acadèmica que té.
- La URV és un actiu estratègic per a la imatge, el posicionament i la projecció territorial del Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre i el Penedès.

Universitat Rovira i Virgili

Carrer de l'Escorxador, s/n
43003 Tarragona

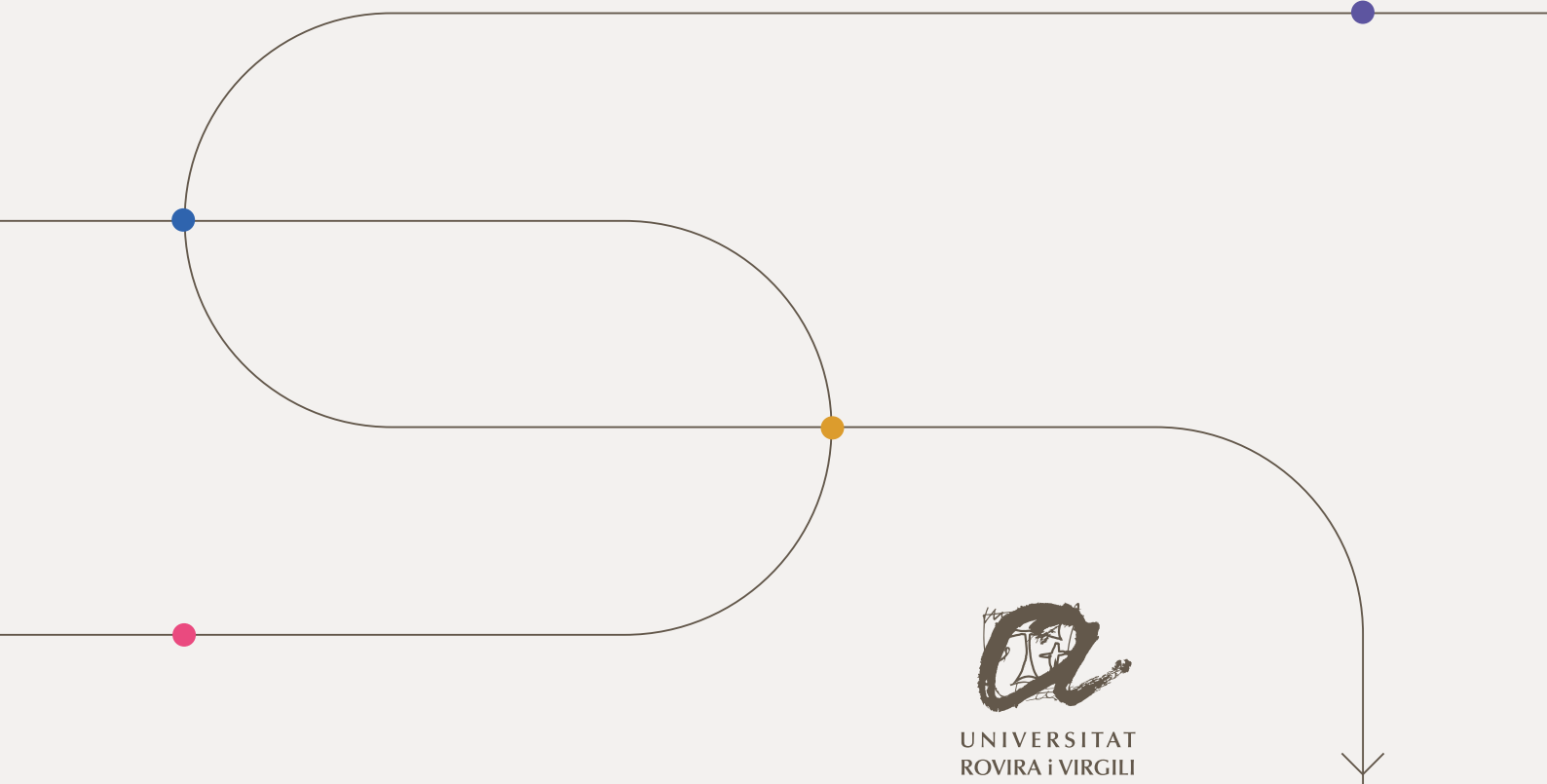
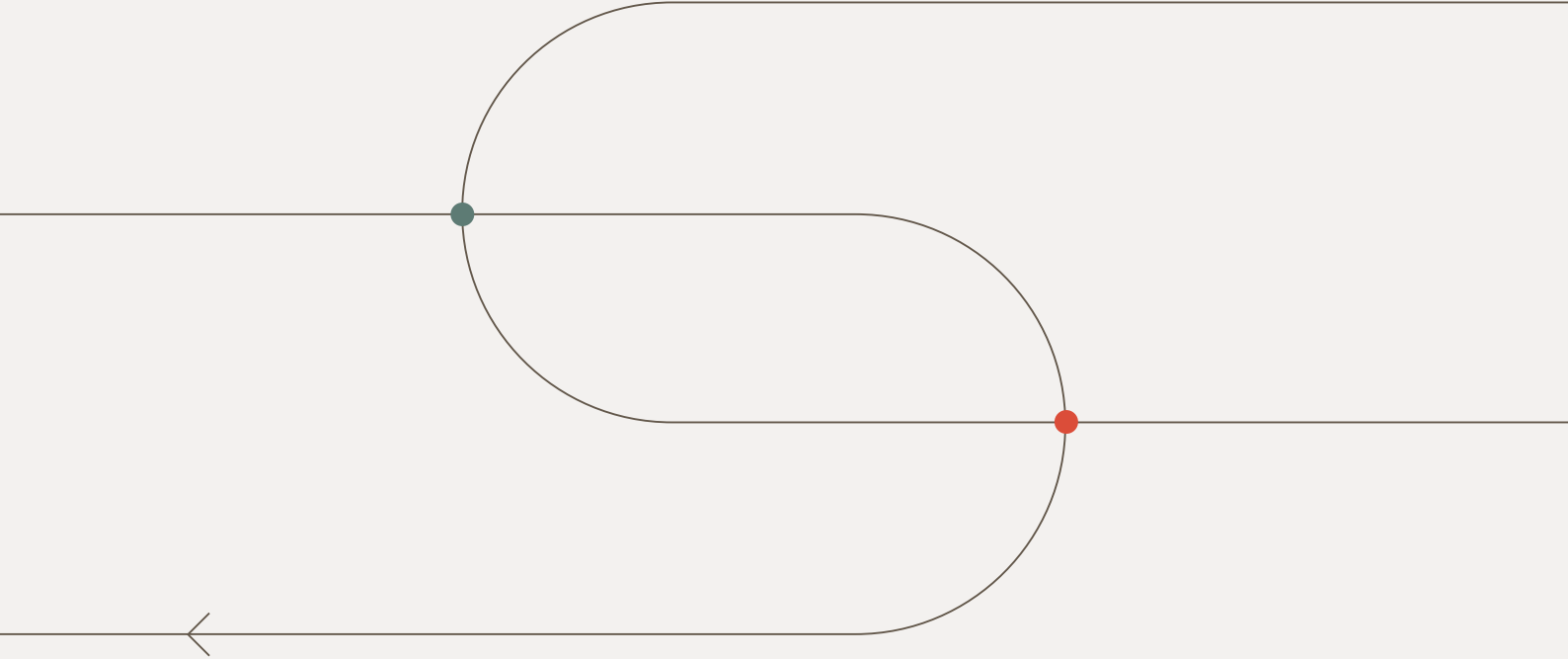
Un projecte del Vicerectorat de Política Acadèmica i Qualitat

Text: Gabinet de Comunicació i Màrqueting de la URV

Fotografies: Elena Gavalda / Arxiu de la URV

Revisió lingüística: Servei Lingüístic i de Publicacions de la URV

Disseny i maquetació: Feeling WOW

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI